

Inspraakreactie inzake de ontwerpnota Evenementen Nieuw-West 2013

Amsterdam, 11 september 2013

Met de ontwerp Nota Evenementen Stadsdeel Nieuw-West 2013 mikt het stadsdeelbestuur vooral op veel grote evenementen op liefst mooie locaties en op een grootstedelijke, internationaal imago. Heel veel imago. De concept-nota vermeldt dat de evenementen "een belangrijk doel dienen, in de eerste plaats beïnvloeden aantrekkelijke evenementen de beleving van het woon- en leefklimaat voor bewoners sterk positief".

Wat is groot? Meerdere websites vermeldden dat er in 2012 maar liefst 20.000 bezoekers waren. Dit is ook de norm in de bijlagen bij deze ontwerp-nota. Voor bijvoorbeeld Sportpark Spieringhorn wordt gemikt op 5.000 bezoekers. Dit park ligt zonder noemenswaardige buffer op pakweg 150 meter van de woonwijk Coronelbuurt... Evenementen zoals het Loveland Festival trekken niet alleen veel bezoekers maar produceren ook en vooral grote geluids- en andere overlast voor omwonenden. Het lijkt bij dergelijke aantallen vrijwel uitgesloten dat het merendeel van die bezoekers uit de min of meer directe omgeving van die festivals komt.

De bewoners van Slotermeer hebben afgelopen voorjaar en zomer al volop ervaren wat grote evenementen voor hen betekenen. Niet zozeer parkeeroverlast, want de meeste evenementen waren daarvoor wat te ver weg. Wel zaten nu al bewoners van met name Slotermeer Noordoost van alle kanten in het laagfrequente gebonk, het dB(C) geluid:

- 18-19 mei vanuit Sportpark Spieringhorn
- 25 mei muziekavond Color Run aan de Sloterplas
- 1 juni Muziekfestival Sloterpark
- 8 juni vanuit sportpark Bos en Lommer aan de Roos van Dekamaweg
- 21 juli vanuit het Westerpark; klachtenlijn zou 'plat' gebeld zijn;
- 27 juli vanuit Bos en Lommer!? Erasmuspark? Rembrandtpark?
- 10 augustus Loveland Festival
- ...en zo wellicht binnenkort nog een paar keer

Over het laagfrequente gebonk, het dB(C) geluid, is in de conceptnota niets te vinden. Bovendien claimt het bestuur de ruimte om naar eigen inzicht de mogelijkheden voor evenementenorganisatoren verder te verruimen dan in de nota staat.

Op het festivalterrein wordt het laagfrequent geluid veelal door het hoger frequente ('gewone') geluid overstemd en dan wordt het niet als zodanig waargenomen, aldus informatie van het RIVM. De aanwezige bezoekers horen dus wel zoiets als muziek. Zij krijgen vaak oordopjes (40.000 werden er gratis uitgedeeld op het Pukkel Pop festival, dit jaar). Echter, op enige afstand dooft laagfrequent geluid minder uit dan het 'gewone' geluid. Dus is een paar honderd meter verder alleen nog maar een irritant gedreun over. En dat gaat vrijwel overal doorheen en dat kilometers ver. In woningen en gebouwen kan bovendien nog versterking van het geluid ontstaan door zogenaamde 'opslingering' (resonantie), aldus het RIVM. Daar helpen weinig oordopjes tegen. Opgedrongen lawaai is bovendien vele malen irritanter dan lawaai dat je zelf veroorzaakt. Er blijft dus maar één remedie over om laagfrequent geluid te bestrijden: de bron aanpakken. Moeten bewoners in de buurt van festivallocaties geloven dat voormalige Dienst *Milieu* en *Bouwtoezicht* (DMB) dat allemaal niet wist???

Anders gezegd: grootschalige en lawaaiige evenementen horen niet in stadsparken thuis.

Bij een onderzoek onder bewoners van Slotermeer meldde circa een derde dat men weinig of geen hinder had van het Loveland festival van 10 augustus. Eén van die reacties was in de trant van: "Ik vond het wel gezellig". Circa twee derde meldde echter enige tot "zeer storen de" hinder. Van hen had

85 procent "behoorlijke" tot "zeer storende" hinder. Er kwam niet naar voren dat jonge bewoners het gebonk wel prima vonden en juist de ouderen 't over hinder hadden. Dit onderzoek werd gehouden bij bewoners rond en vooral ten noordoosten van het Sloterpark en op 29 augustus afgesloten.

We kregen ook signalen over mensen die door een hersenbloeding of -infarct een sterk verhoogde gevoeligheid hebben voor geluiden en (laagfrequente) trillingen. Deze mensen zien zich genoodzaakt om in de hele periode van lawaaiige evenementen liefst ver van hun woonplaats te verblijven. Dat is zelden gratis en wordt waarschijnlijk niet door festivalorganisatie of stadsdeelbestuur vergoed.

In Utrecht bleek enkele jaren geleden dat circa een derde van de bevolking wel zou willen verhuizen vanwege de geluidsoverlast van de vele evenementen. Nogmaals: waarom vluchten of oordopjes als de muziek ook zachter kan? En als op meer van de bovengenoemde locaties meerdere luidruchtige evenementen per seizoen gehouden worden, is de herrie helemaal niet meer te 'overzien'.

Om over de ecologische schade nog maar te zwijgen. Het zal ons niet verbazen als vanuit de Vrienden van Rembrandtpark en Sloterpark vooral op deze vorm van schade zal worden gewezen, en op de ontoegankelijkheid van de openbare stadsparken, die ten behoeve van een groot evenement dagenlang geprivatiseerd worden. Ik ga daar hier dus niet dieper op in.

Als het over positieve effecten voor bewoners gaat, lijken de schrijvers van de nota in een permanente juichstuip te verkeren. Wat hebben zij voor de getergde bewoners in petto? Vrijwel niets. Zulke bewoners bestaan in de ogen van de ontwerpers kennelijk niet. Waar wel over bewoners geschreven wordt, hebben de plannenmakers kennelijk het idee dat 95 procent van de bewoners behoort tot de vijf procent thrill-seekers van vooral ver weg, die we op de festivalflyers zien.

Veel grootschalige evenementen zijn pop-/dance festivals. Daarvoor noemt de nota beperkingen voor het dB(A) geluid. De nota vermeldt niet dat overheden doorgaans een veel hogere geluidsproductie van laagfrequent gedreun toestaan: 15 decibel meer, dit is tweëndertig maal zo hard... Als dat geen van overheidswege goedgekeurde vervuiling, verrotzooiing is, wat dan wel? Maar de huidige nota vermeldt: "de overlast voor omwonenden en andere belanghebbenden blijft zo laag mogelijk en altijd binnen aanvaardbare grenzen". In de praktijk betekent dat vrijwel niets, zo leert de bovenvermelde ervaring van bewoners van Slotermeer Noordoost.

Voor het handhaven van geluidsnormen is er de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied Locatie Amsterdam – de voormalige Dienst *Milieu* en *Bouwtoezicht* (DMB), namens het bevoegd gezag (stadsdelen en B&W). Het zijn dus het gemeente- en/of het stadsdeelbestuur die de normen opstellen! Zij 'handhaven' alleen op of pal naast het evenemententerrein en merken dus niets van het opgefokte gedreun dat verderop door de wijken dendert. Als omwonenden ten einde raad naar de handhavers bellen, krijgen zij te horen zij niets kunnen doen met de klachten van omwonenden "want de vergunning wordt niet overtreden". Hoe goed overheden voor hun burgers zorgen bleek eens toen een Maastrichter wethouder bezwoer dat hij toch goed voor de bewoners zorgt...: "door de wet uit te voeren".

Op 10 februari 2009 was er in het Tuinstadhuis van Geuzenveld-Slotermeer al een ThemaTafel over evenementen. Daaraan namen circa 35 mensen deel. Er waren slechts héél weinig gewone burgers, ondanks de aankondigingen in de Westerpост en op de website van het stadsdeelbestuur. Alle portefeuillehouders waren er, tal van raadsleden, communicatie- en andere adviseurs en medewerkers van het Tuinstadhuis, en diverse organisatoren van evenementen.

Raadslid Brugman legde uit dat het stadsdeelbestuur evenementen belangrijk vindt voor het imago van het stadsdeel en voor bedrijven. Evenementen dragen bij tot een "bruisend stadsdeel", een grote wens ook van de VVD. Opmerkingen over de geluidsoverlast van het Loveland festival werden weggezet als "persoonlijke opvattingen" of afgewimpeld met een argument als "dat is maar één keer per jaar, kom op zeg!" Slechts één raadslid gaf duidelijk aan dat hij luidruchtige evenementen toch liever een flink eind van de bebouwde kom vandaan zou houden. Laagfrequent geluid is echter als

aannemelijke oorzaak van objectieveerbare hinder bevestigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraak 200509380/1 van 13 december 2006.

Kortom, hoeveel bewoners zaten er toen en zouden er nu werkelijk zitten te wachten op grote en meestal lawaaiige evenementen?

We hebben hier te maken met deels de zelfde bewoners als die de geluidshinder van Schiphol te verduren krijgen. Uit een kaart met daarop veel feitelijke vliegroutes ingetekend bleek dat veel vliegtuigen 'uitwaaiëren' over vooral de zuidelijke strook van Geuzenveld-Slotermeer: grote vliegtuigen redden het namelijk niet om de snelle, voorgeschreven bocht zuidelijk langs dit woongebied te maken... De exacte herkomst van laagfrequent geluid is vaak lastig vast te stellen. Een welkom excuus voor Hans Alders die de Schipholtafel 'bedient' en opmerkte dat als er werkelijk gemeten werd, de meetgegevens te slecht waren om te kunnen gebruiken...

Maar de Grondwet legt de lokale overheid een zware verantwoordelijkheid op: zij moet zorgen voor de woonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. Wat ziet u daarvan in de ontwerp-nota?

Mei 2013 blijkt het Amsterdamse lokale bestuur opnieuw weinig consideratie te hebben met omwonenden: "Niet valt uit te sluiten dat gevoelens van geluidsoverlast worden ervaren door omwonenden, maar de toegestane geluidsnormen zijn volgens Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied aanvaardbaar omdat dit past bij het typische karakter van de muziek en de beleving van het publiek", aldus twee vergunningen, elk op pagina 2. Hoe krom kun je redeneren!/? En het is toch het lokaal bestuur dat de geluidsnormen opstelt?!

Een van de belangrijkste positieve effecten van al die grote evenementen voor bewoners zou de toenemende sociale cohesie zijn (pagina's 3 en 6). Ik daag de bestuurders uit om aannemelijk te maken dat dit voor omwonenden en andere bewoners geldt. Harde, nare geluiden zorgen juist dat wij ons afsluiten voor onze omgeving en dat wij ons minder sociaal gedragen¹.

Grootschalige en lawaaiige evenementen zijn dus geen verrijking maar een degradatie van het wijdere woonmilieu en van groen erfgoed van Nieuw-West. En dat terwijl wethouder Ossel duidelijk bijvoorbeeld Slotermeer een 'focusgebied' noemde: een gebied dus dat verbeteringen nodig heeft.

Stel dat ons stadsdeelbestuur vooral wél de belangen van de bewoners wil dienen, waar zou het bestuur zich dan op moeten richten? Welnu, diverse onderzoeken, foto- film- en andere reportages wijzen uit dat veel bewoners vooral last hebben van de verrotzooiing van de openbare ruimte, van de moeilijke verhoudingen tussen autochtone en immigrantenbevolking, gebrekkig woningonderhoud en lange tijd actief gedoogd: van de overlast van buurtvreemde langparkeerders met allerlei negatieve bijverschijnselen. Tal van bewoners hebben zich hierbij onvoldoende gesteund gevoeld door de lokale autoriteiten in brede zin. Het valt moeilijk in te zien hoe grootschalige evenementen daartegen helpen.

vervolg > > > >

1. <http://www.stedelijkinterieur.com>

Al met al is er alle aanleiding om de huidige ontwerpnota als een tamelijk wereldvreemd, ambitionistisch stuk terug te wijzen.

Procedureel gezien: omdat de bestuurders donders goed wisten dat de festivalherrie door veel bewoners allerminst geapprecieerd wordt, had het bestuur die bewoners nadrukkelijker en uitnodigender moeten benaderen, en wellicht zelfs een 'hoorplicht' moeten naleven. Via de Westerpost zijn slechts zeer kleine aankondigingen gepubliceerd op een lastig moment, want in vakantietijd.

Hier past vooralsnog geen pluim voor 'behoorlijk bestuur'.

Dames en heren raadsleden, dit kan toch beter? Doe het alstublieft beter. Voor de eigen bewoners.

*Arnold M.M. Paalvast
Burg. Vening Meineszlaan 45
1063 AV Amsterdam*